

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Tuin van de Villa Spaas

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van de Villa Spaas
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Bilzen
Deelgemeente:	Bilzen
Bron:	Schepping: 2016-08-23 Bijwerken: 2018-04-17 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/303286
Coördinaten:	Breedte: 5.52899736097 Lengte: 50.886614055

Primaire tekst

Tuin bij een huis uit 1909, met mooi inrijhek, siervaas, bank, ijzeren prieel en enkele bomen uit de bouwtijd.

De notabelenwoning, in 1909 gebouwd door dokter Spaas die er ook zijn praktijk hield, heeft een complexe plattegrond, twee bouwlagen op een verhoogde begane grond, drie brede traveeën en hoge leien schilddaken met puntgevels en een lagere bijbouw onder plattendak met er tegenover het dienstgebouw. De gevels zijn picturaal uitgewerkt door het gebruik van donkere bakstenen met blauwe hardsteen, witte geglazuurde en gekleurde tegels. Naast de erker op de begane grond en als toegang naar de voordeur, ligt een gevelbreed terras beveiligd door een smeedijzeren leuning tussen twee geprofileerde vierkante pijlers van blauwe hardsteen met vazen voor éénjarige bloemen. Het huis ligt in een grote tuin die aan de straat is afgezet met een recentere taxushaag.

De toegang gebeurt via een mooi smeedijzeren poorthek tussen een smallere vaste travee en een voetgangershekje. De stijlen - die hoger zijn voor het poorthek, worden telkens gevormd door twee vierkante staven, licht uit elkaar staand aan de basis en in spitsboog samengevoegd aan de top, met een tussenspijl die ermee verbonden is onderaan door een gestileerde bloem en bovenaan door een gestileerde, hoger uitstekende tak met vergulde top. De hekken hebben gepunte vierkante onderspijltes en spijlen met vergulde sierpunt, gebonden x-motief halfweg en krullen onder de bovenregel.

In de bakstenen muur op de linker perceelsgrens staat een kleiner hekje dat naar verluidt bestemd was voor de koetsier die zijn woning had in het wagenhuis in het verlengde. Voorbij dit dienstgebouw, dat samen met het huis en met dezelfde picturale opvatting is gebouwd, bestaat de perceelsgrens uit een haag van liguster. Voordien sloot een hek het erfje bij het wagenhuis af; het werd verplaatst naar de open stelplaats bij het wagenhuis. Het is een hekje van bandijzeren dat gebruikt is voor de onder-, tussen- en bovenregels, de schoorstijl, de gepunte onderspijltes, de spijlen en de voluut die het klimmend beloop naar de hogere makelaar opvangt. Op de rechter perceelsgrens groeit een taxushaag.

Later gelegde kasseistroken determineren drie grasperken in de voortuin: een rond voor het huis, links een ovaal en rechts een niervormig dat zich tot de achtertuin uitstrekt. Elders zijn de paadjes in grijze grind gelegd. Een mooie bank, siervazen van gietbeton en een groenprieel van metaal sieren de tuin op. Het prieel is achzijdig en heeft een nu door klimop begroeide voet van ruwe natuursteen. De bomen staan in perken met golvende grenslijnen en dateren hoofdzakelijk uit de bouwtijd van het huis. Naar verluidt zijn de bomen parallel met de straat sterk achteruit gegaan sedert de kasseiverharding werd gelegd. Een groot deel van de achtertuin wordt ingenomen door een buiten gebruik geraakt tennisveld.

BOMEN

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Limburg
Tuin van de Villa Spaas

Bij het inrijhek: twee rode bastaardpaardekastanjes (*Aesculus x carnea*)(200 en 210 cm stamomtrek, standaard gemeten op 150 cm hoogte), de eerste in matige conditie en met uitgezaagde top en een witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) (212cm); een solitair bonte beshulst (*Ilex aquifolium 'Argenteomarginata'*) (niet gemeten) in het gazon; twee gewone esdoorns (*Acer pseudoplatanus*)(201 en 265cm); een leipeer (*Pyrus communis*)(93cm) tegen de korte zuidgevel van het wagenhuis.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: Van den Broeck, Myriam

Datum: 2017

Titel Text: Villatuin (Villa Spaas)

Grafische documenten

Bilzen Munsterbilzenstraat 28 Villa Spaas (Michiels, Marijke, 16-02-2018, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bilzen Munsterbilzenstraat 28 Villa Spaas (Michiels, Marijke, 16-02-2018, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bilzen Munsterbilzenstraat 28 Villa Spaas (Michiels, Marijke, 16-02-2018, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Mutatieschets Bilzen, afdeling III (Munsterbilzen), 1911/10.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/100134>

Beknopte karakterisering

Typologie: hekken, koetshuizen, leifruit, priëlen, tuinen, tuinvazen, villa's (bouwkundig erfgoed), villatuinen, zitbanken